PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Muistamme vanhan tarinan siitä, mitä tapahtui työlle, joka meni kahisevassa tuulipuvussa tansseihin? **ELINA NIHTILÄ TERVEENÄ TYÖSSÄ -PALSTALLA**

25.03.13

Aurinko nousee

Helsingissä kello 6.07
ja laskee kello 18.47
Oulussa kello 6.00
ja laskee kello 18.50
Utsjoella kello 5.48
ja laskee kello 18.50

Päivän sana

25.3. Juudas tuli Jeesusta kohti antaakseen hänelle suudelman, mutta Jeesus sanoi hänelle: ”Juudas, suudelmallako sinä kavallat Ihmisen Pojan?” Luuk. 22:47–48
26.3. Mutta he pysyivät itsepintaisesti syytöksissään ja sanoivat: ”Hän villitsee kansaa, kulkee opettamassa joka puolella Juudeaa, Galileasta tänne asti.” Luuk. 23:5

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Aija
Huomenna tiistaina: Manu, Manne, Immanuel, Immo

Mietelause

Kaikki ihmisen tyytymättömyys on tulos hänen ristiriitaisuudestaan oman itsensä kanssa.

Heinrich Zschokke

MERKKIPÄIVIÄ

60-VUOTIAS

Mv., metsäkoneurakoitsija **Jorma Inkivaara** 25.3. Somero. Juhlat Pitkäjärven Mks-talolla 30.3. klo 18.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Julkaisemme vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Kuvaksi käy mustavalko- tai värikuva. Palsta on maksuton. Tiedon tulee olla perillä viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Osoite: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai sähköpostilla *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*

TERVEENÄ TYÖSSÄ

Suojaa ja piristystä

Vaatetus suojaa, mutta myös ilahduttaa. Puku tekee miehen ja univormu tukee virallista asemaa. Ompelijalle vaatteet antavat työtä ja kauppakeskuksille ne ovat merkittävää liiketoimintaa.

Kauniita vaatteita on mukava käyttää ja katsella myös muiden yllä. Oman persoonallisuuden korostaminen pukeutumalla on monille tärkeä osa hyvinvointia niin työssä kuin vapaallakin. Välillä niin oikukkaan muodin orjaksi ei kuitenkaan aina kannata ryhtyä. Muoti voi jopa kiusata sanellessaan, että paita ei muka saisi olla housujen päällä eikä oranssi, punainen, musta, sininen tai keltainen. Sanoi Pariisi mitä tahansa, pukeutumisessa itsevarmuus ja oma tyyli ovat aina muodissa.

Asuvalinnoillamme voimme osoittaa arvostavamme toisia ihmisiä. Pukeudumme hautajaisissa tummiin ja hääjuhlassa jätämme valkoisen morsiamelle.

Keskiajan ritareille ei tullut mieleenkään lähteä taisteluun ilman rautaista haarniskaa. Nykyajan suojavaatteet ovat onneksi kevyempiä, mutta aivan yhtä tärkeitä.

Maa- ja metsätaloustöissä oikea vaatetus varjelee terveyttä mekaanisilta ja kemiallisilta haitoilta. Vaatteet ovat suoja kylmyyttä, kuumuutta ja kosteutta vastaan. Työn vaarat vaikuttavat suojavaatteen valintaan.

Turvahousut, sadevaatteet tai turvalippis eivät haittaa työskentelyä, jos ne on suunniteltu tarkoitusta varten. Mukavuudesta ei kannata tinkiä.

Vaatetus on henkilökohtainen asia. Toisen asua arvioimalla voi ilahduttaa tai järkyttää. Sain leikkikouluikäisenä nätit punaiset samettihousut, joista olin aluksi tavattoman onnellinen. Lastentarhassa näsäviisas poika kuitenkin ilmoitti, että uudet housuni ovat rakkauden väriset. Housut muuttuivat samalla hetkellä pikkutytön näkökulmasta noloiksi ja joutuivat paitsioon. Kotona taisi tulla itkukin. Onneksi iän myötä taas herkulliset värit ja rakkauskin maistuvat.

Kun näkee kaunista, oivaltavaa tai käytännöllistä, on mukava jakaa kiitosta. Kotimaista voi suosia myös pukeutumisessa.

Nyt ei napilla pelata, kun vetoketju on keksitty. Joskus auki jäänyt vetoketju tuo mukanaan tahatonta komiikkaa. Keisarin uudet vaatteet puolestaan antoivat aihetta satuun ja ajattelemiseen.

Puku- ja makutuomareita saattaa vieläkin tavata ravintoloiden ovilla. Pukeutumissäännöt ovat loiventuneet, mutta turhan tuhti sisäinen villapaita ei miellytä vahtimestareita nykyäänkään.

Pukeutuminen on joskus herkkä laji. Muistamme vanhan tarinan siitä, mitä tapahtui työlle, joka meni kahisevassa tuulipuvussa tansseihin? Aivan, hänelle ei tapahtunut yhtään mitään.

ELINA NIHTILÄ
on viestinnän asiantuntija Melassa.

elina.nihtilä@mela.fi

Naistenlehti esittelee näyttävästi maataloutta Britanniassa

Britannialainen muun muassa kotia, puutarhaa ja ruokaa käsittelevä Countryliving-lehti kampanjoi parhaillaan näyttävästi maatalouden puolesta.

Lehti on valinnut kuluvan vuoden hyväntekeväisyyskohteeksen Addingtonin säätiön.

Säätiö auttaa maataloudesta luopumaan joutuvia perheitä kriisituilla saamaan uudelleen elämästä kiinni ja tarvittaessa löytämään kodin maatilalta lähdön jälkeen.

Hyväntekeväisyyskohde näkyy lehdessä muun muassa juttusarjana, joka kuvaa laajasti erilaisten maatalousyrittäjien arkea ja tuotantoa.

Kampanjan nimi on ”Pidä Britannia tuottamassa”. Siihen liittyen lehti tiedottaa lukijoilleen tavoista tukea kotimaista tuotantoa esimerkiksi valitsemalla paikallisia tuotteita kaupoissa ja lomailemalla maatilamatkailuissa.

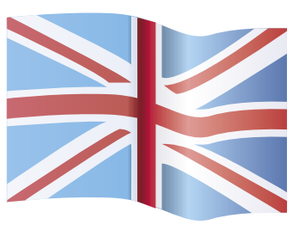

Yhteistyössä uuneja valmistavan yrityksen kanssa lehti tarjoaa sadalle maatilalle näyttävän kyltin kertomaan tuotannostaan ohikulkijoille.

Maaliskuun Countryliving-lehdessä mainostetaan lukijoille kilpailua, jossa voi voittaa viikon kasvinviljelijänä, maidontuottajana tai lampurina.

TERHI TORIKKA

Tietoa kampanjasta ja Addingtonin säätiöstä verkossa: countrylivinged.com/keep-britain-farming

Ervi suunnitteli voimalaitoskylät

Oulujoen voimalaitosten ympärille rakennetut yhteisöt ovat kokeneet kovia. Espoon Tapiolassa Ervin käden jälki säilyy.

PEKKA FALI

Montan vuonna 1955 valmistunut voimalaitos Muhoksella on yksi kuudesta Ervin Oulujoelle suunnittelemasta voimalasta.

OULU (MT)
Arkkitehti **Aarne Ervin** (1910–1977) kädenjälki säilyy Oulujoen voimaloissa. Kuusi voimalaa seisoo paikoillaan varmasti vielä toiset viisikymmentä vuotta ja luultavasti monin verroin kauemminkin.

Sen sijaan voimaloiden ympärille rakennetut kyläyhteisöt ovat kokeneet kovia.

Fortum on myynyt kylät ja rakennukset. Osa niistä on säilynyt, osa ei. Esimerkiksi Jylhämän kylä on pahasti rappiolla.

Aikoinaan Vaalan kunta tarjoutui ostamaan kylän, mutta voimayhtiö myi sen pelkästään taloudellisen perustein, arkkitehti **Helena Hirviniemi** pahoittelee.

Hirviniemi on perehtynyt erityisesti Ervin työhön Emäjoen ja Oulujoen varrella. Pyhäkoski, Jylhämä, Nuojua, Pälli, Montta ja Utanen ja niihin liittyvien asuinyhdyskuntien suunnittelu työllisti Ervin toimistoa liki kaksikymmentä vuotta. Niiden rakentaminen ajoittui vuosille 1941–1961 ja oli aikoinaan Suomen suurin työmaa.

Joen suulla oleva Merikosken voimala on arkkitehti **Bertel Strömmerin** suunnittelema.

Joen valjastaminen ja voimalaitosten tulo mullistivat jokivarren elämän. Se on edelleen kipeä asia monille ihmisille, Hirviniemi sanoo.

Tapiolaa ja kaavoja

Ervi oli yksi Suomen sodanjälkeisen modernin arkkitehtuurin kärkitekijöistä **Alvar Aallon** ja **Viljo Revellin** rinnalla.

Hänen tunnetuimpia töitään ovat Töölön kirjasto ja Tapiolan uimahalli sekä Espoon Tapiolan alue laajemminkin. Ervi johti ryhmää, joka suunnitteli maineikkaan asuinalueen **Otto-Iivari Meurmanin** alkuperäisen asemakaavan pohjalle.

Heikintorin tavaratalo, keskustorni, uimahalli ja keskustan asemakaava altaineen ja suihkulähteineen ovat Ervin suunnittelemia. Alueelle rakentui moderni puutarhakaupunki, joka nosti suomalaisen kaupunkisuunnittelun maailmanmaineeseen.

Ervi oli lisäksi Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston päällikkönä. Ouluun hän jätti jälkensä suunnittelemalla kaavoja niin Oulun keskustaan kuin Taka-Tuiraan yhdessä Meurmanin kanssa.

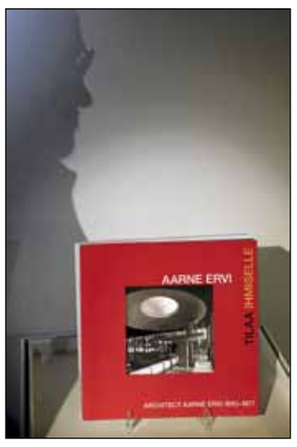

Näyttelyn yhteyteen tuotettiin kirja Aarne Ervi – tilaa ihmiselle.

Ervi suunnitteli myös sisustuksia ja huonekaluja. Nämä tuolit ja pöydät ovat edelleen käytössä Helsingin yliopiston Porthaniassa.

Monille opiskelijapolville ovat tuttuja myös Helsingin yliopiston Porthania-rakennus ja monet Turun yliopiston rakennukset.

Kaunista ja muutakin

Kaikki Ervin kynästä lähtenyt ei nyt arvostellen näytä kauniilta ja harmoniselta. Esimerkiksi Helsingin Maalaistentalon lähellä oleva Voimatalo on Ervin suunnittelema.

Oulun keskustassa seistä töröttää Ervin Kansallis-Osake-Pankille suunnittelema, nykyisin Nordean konttorina toimiva talorumilus. Se syrjäytti paikalta kauniin puutalon.

Arkkitehtuurimuseon kokoama Aarne Ervi – tilaa ihmiselle -näyttely on esillä osin laajennettuna Pohjois-Pohjanmaan museossa Oulussa 23.3.–19.5.

JOUKO RÖNKKÖ

LUKENUT MIES

Virran sivussa

Monia Suomen historian ratkaisevia on järjellä vaikea selittää. Miten Suomi säilyi sotien välillä demokratiana, vaikka kaikki muut ensimmäisessä maailmansodassa itsenäistyneet valtiot muuttuivat oikeistodiktatuureiksi? Miten Suomi kykeni säilymään toisessa maailmansodassa itsenäisenä jättiläisvaltiota vastaan, vaikka lähes koko muu Eurooppaa miehitettiin vierailla joukoilla?

Professori **Jukka Sarjala** on tehnyt elämäntyönsä aivan muilla aloilla, viimeksi Opetushallituksen pääjohtajana. Siksi hänellä on ammattitutkijoista poiketen kanttia tunnustaa, että historiassa ratkaisee monta kertaa sattuma.

Sen sijaan Sarjala on useimpien historiantutkijoiden kanssa samaa mieltä, että historialla ei ole mitään juonta. Historiallisen kehityskulun lenkit syntyvät kirjoittajien päässä.

Suuria kääntеitä enemmän Sarjalaa kiinnostavat historian marginaalin merkinnät. Oman aikansa valtavirtaa vastustavat poikkeamat jäävät ennen pitkää unohduksiin, mutta Sarjala on koonnut niitä koko joukon välivarastoon. Kuivaa tiedettä tämä kirja ei ole vaan pääosin julkisista lähteistä koottua leppoisaa tarinointia.

Monet Sarjalan poimimista tapahtumista tapahtuvat maaseudulla, kuten Nivalan konikapina ja Honkimäen selkkaus, jossa maalaisliittolainen ministeri Jalo Lahdensuo aiottiin muiluttaa kotoaan aamuhämärissä.

Monet tarinat liittyvät syrjityn maaseudun lyhytaikaisiin liikehdintöihin kuten 1930-luvun pulapuolueisiin tai Veikko Vennamon nostamaan pientalonpoikien puolueeseen. Valotetaan myös monet äärivasemmiston yritykset saada kannatusta pienviljelijöiden keskuudessa.

Pienenä kritiikkinä pitää todeta, että Sarjala tarkastelee tapahtumia usein yksipuolisen jälkiviisauden silmin.

Liikehdinnät ovat aikansa lapsia ja liittyvät aina johonkin kokonaisuuteen, hienosti sanottuna kontekstiin. Esimerkiksi esikeynesläisen professorin Yrjö Jahnssonin epätasaista taistelua mahtavan pääjohtajan Risto Rytin kovaa linjaa vastaan voisi tutkia syvemmin.

PEKKA ALAROTU

Jukka Sarjala: Kotomaamme outo Suomi. 264 sivua. Teos.

KIRJAT

Prätkäjengi jatkaa nuortendekkarissa

”Heidän ympärilleen alkaa kerääntyä ihmisiä. – Nopeasti! Soittakaa ambulanssi! Julian kuulee jonkun huutavan.”

Laura Trenterin kirjassa Prätkäjengin kosto Julianin ystävä, entinen Shitheades-jengiläinen Jim elää toisessa kaupungissa todistettuaan Julianin isän ampumatapauksessa toista jengiläistä vastaan.

Löydettyään rotanraatoja Jimin entisen asunnon edestä Julianista alkaa tuntua, etteivät uusi asunto ja nimi suojele ystävää riittävästi. Salaa vanhemmiltaan hän matkustaa varoittamaan Jimiä. Vaara voi olla missä vain.

Trenter on tehnyt rohkean ratkaisun käyttäessään kirjassaan preesensiä, mutta taitavalla kerronnalla hän on onnistut vain syventämään kerrontaa.

Vauhdikkaita tilanteita

Tilanteet tuntuvat entistä vauhdikkaammilta ja huikeammilta, eikä poikkeuksellinen aikamuoto häiritse lukemista. Juoni on vauhdikas ja vetävä, eikä kirjan laskeminen käsistä kesken kaiken ole todellakaan helppoa.

Trenterin erinomaisissa kirjoissa kannen kuvitus ja juoni eivät kohtaa. Juonen ja kerronnan puolesta kirjat ovat nuortendekkareita, mutta kansi antaa ymmärtää, että kirja olisi lasten iltasatulukemistoa.

Kirja sopii edellisen osan Prätkäjengin jäljillä lukeneille tytöille ja pojille.

KAROLINA KARLSSON

Trenter, Laura: Prätkäjengin kosto, Otava 2005.

Perheenisän tytärhuolet

Joonas Konstigin (s. 1977) kolmas teos on nykypäivään sijoittuva, paikoin kiihkeän nopeatempoinen romaani. Siinä perheenisä Tapani Koskikari palkataan kansainvälisen muoviyrityksen talousjohtajaksi. Vaimo tekee työkseen psykologisia arviointeja. Tapanin ongelmana ovat aikuistuvat tyttäret.

Tytöistä vanhempi, Ronja, kyseenalaistaa isän arvot ja tekee lähtöä kotoa. Nuorempi Roosa käy lukiota. Hän on isälleen läheisempi, ehkä siksi, että hänestä on enemmän huolta. Kaveripiiri imaisee tytön vaikutuspiiriinsä.

Se on isälle kova pala, etenkin kun Roosa rakastuu abipoikaan, jonka tekoja ja taustaa isän on vaikea hyväksyä. Ja sitten paljastuu, että vaimollakin on menneisyydessä salaisuutensa.

Painavinta antia kirjassa on Tapanin vastuullinen persoona ja pohdiskelut miehen osasta. Ote muihin henkilöihin on pinnallisempi. Pinta on kyllä Tapanillekin tärkeää, sillä hän on sisäistänyt verkatehtailijaisänsä opit, miten asu muotoilee miehen.

Roosan ympyröissä tärkeintä on bilettäminen ja kilpailu huomiosta. Tytöt mittaavat arvoaan haluttavuudella. Konstigilla on taito rytmittää ja pelkistää repliikit niin, että niissä kuulee mielialat ilmeitä myöten.

Vaikka nuorten ehdottomuus, epävarmuudet ja riskinotot ovat sinänsä tosia, kokonaisuus ei kaikin osin vakuuta. Loppua kohden tapahtumien perustelu jää asetelmallisiksi. Kertojan lahjakkuudesta silti vakuuttuu.

Romaanin perheessä pätee kansanperinteen totuus: pienet lapset painavat syliä, suuret sydäntä.

ANELMA JÄRVENPÄÄ-SUMMANEN
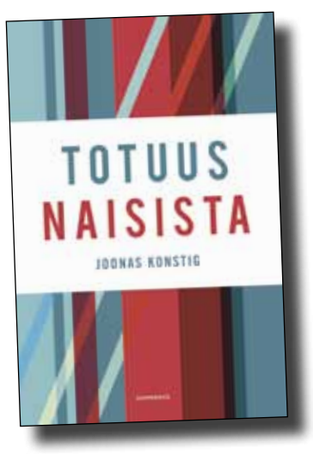
Joonas Konstig: Totuus naisista. 348 sivua. Gummerus.